

Hétfői

Friss Újság

Független politikai és közgazdasági hetilap

Munkanélküli segély

A városi közgyűlésen, a különböző egyházak segélyezése feletti vitánál, amely egyházi segélyek kiutalását a közgyűlés egyhangúlag helyeselte, egyik tanácsos felvetette a munkanélküliek segélyezésének gondolatát. E gondolat és ezen ötlet minden előkészítés nélkül lett a közgyűlés elé terjesztve, szélesebb és alaposabb megindokolás nélkül és a nagy tanács érdemben az üggyel nem is foglalkozott. Az indítvány elhangzott de válasz nem lett rá adva.

Pedig a gondolat megérdemelte volna, hogy így a maga nyers és előkészület nélküli feltevésében is érdemi tárgyalás alá vétetett volna. Mert nagyon fontos és nagyon szomorú és siralmas helyzetnek a reparálásáról kellett volna itt egy érdemes vitának megindulni.

A mai társadalmi elhelyezkedésnek és társadalmi viszonyoknak leggyengébb pontja az, hogy emberek, akik dolgozni akarnak, akik kenyerüket maguknak és családjuknak tisztességes munkával megkeresni akarják, munkaalkalmak hiányában munkanélkül kószálnak a nagy világban. Nem lehet abban a társadalomban nyugaltság és béke, ahol munkabíró és munkatákaró emberek munkát nem kapnak és kívánnak téve családjukkal egyetemben a pusztulásnak, a kétségbeesítő gondolatok kilátások és reménységek nélkül. Az ilyen társadalomnak alapja nem lehet szilárd. Vagy ha már a társadalmi beosztottság ilyen hibákra van ráépítve, akkor kellene lenni valamelyes állami gondos-

kodásnak abban a tekintetben, hogyha a munkanélküliség nagyobb arányokban beáll, akkor az államhatárolom a többi polgárok terhére de a többi polgárok nyugodt élete érdekében ezeknek a munkanélküli embereknek legalább száraz kenyeret adjon. A városi tanács tehát, ha érdemben nem is tudott foglalkozhatni ezzel a kérdéssel, lévén a munkanélküli segély állami

feladat, kellett volna, hogy felhívással forduljon a kormányzati hatalomhoz, hogy ezzel a kérdéssel foglalkozzon és ebben a kérdésben megoldásról gondoskodjék. Az éhező emberek helyzetét és kétségbeesését valamennyire enyhítette volna, ha látnák, hogy a város intéző körei megértik ezt a rettenetes és lehetetlen helyzetet és legalább gondolnak valamelyes segítésére, ha nem másképp de, egy felirat formájában.

A leu stabilizálása

Brătianu Vintila előadása a temesvári kamarában

Brătianu Vintila előrebocsátotta előadásában, hogy felfokozott várakozással ne tekintsenek szavai elé, mert ő csupán a tényeket, jelenségeket foglalja össze és az adott helyzetből bizonyos következtetéseket vezet le. Rátérve előadására, mindezek előtt ismertette azokat az okokat, amelyek majdnem minden államban a valuta elértéktelenedéséhez vezetnek. Anglia, Svájc, Amerika stb. csupán keveset szenvedtek és módjukban állott rövidesen visszatérni az aranyvalutára. Más államokban azonban a valuta vagy erős mértékben veszített értékéből, vagy pedig teljesen összemorzsolódott. Románia az előbb említett csoporthoz tartozik. Nemcsak a háború következtében bekövetkezett infláció járult hozzá valutánk gyengüléséhez, hanem a német megszálló hadsereg fedezet nélkül való kibocsátásai, később pedig a korona és rubel bankjegyek beváltása is befolyással volt a leu sorsára. Vázolta ezután az ország helyzetét a há-

boru után, amikor a gazdasági viszonyok zavarosak voltak, rendes költségvetés hiányzott, sok minden nem volt meg és így az állam kénytelen volt a Banca Națională igénybe venni, amely körülmény további inflációra vezetett. A külföldi stabilizálási példák azt mutatják, hogy valamely valuta mesterseges befolyásolása ártalmas és egészséges stabilizálás csak akkor érhető el, ha adva vannak a megkívánt előfeltételek. A legélesebben elítél mindennemű inflációt, mert a fedezet nélküli bankjegyek szaporítása minden egyes fizetési eszköz tönkremenetelét jelenti. Nálunk Romániában a stabilizálást szintén nem szabad erőltetni, fizetési eszközünk értékelkedésének és megszilárdulásának bizonyos mértékig önmagától kell megvalósulni. Az első főfeltevétel az, hogy az államháztartásban az egyensúly megóvassék. Bevételi többletet kell elérni és tartalékokat gyűjteni, a vámpolitikánkban a követelményekhez kell alkalmazkodni és a kereskedelmi mérleg egyensúlyára

kell törekedni. Megjegyzendő, hogy a kiviteli illetékek normális időkben anomáliának mondhatók, de mint korrektívum igénybe vehetők, tartósan azonban nem maradhatnak érvényben. Az ország kölcsönpolitikájának is bölcsnek kell lenni és az állami bevételekre támaszkodni. Ha pedig mindezek az előfeltételek megteremtődtek és ha a Banca Națională nem lesz többé az állam pénznnyújtója, hanem hivatásszerűen az ország közgazdaságát tőké el táplálja, akkor lehet fizetési eszközünk stabilizálásához fogni. Vagyis akkor, ha a konszolidálás a nemzeti munka minden ágazatában előrehaladást mutat fei. Mesterséges stabilizálásnak nem volna foganatja, de amennyiben a gazdasági és pénzügyi előfeltételek megadódtak, a stabilizálás maradandó jelleggel fog birni.

Géptulajdonosok,

molnarok és gépészek szövetsége.

Nagy reklámmal és nagy lendülettel indult el a géptulajdonosok szövetsége az 1925 év végén. Nem kevesebbről volt szó mint arról, hogy szatmári székhellyel egész Erdélyre kiterjedőleg egy nagy szövetséget alakítanak. Ugy látszott, hogy a szövetség eszméje tetszetős volt és érezték az érdekeltek a szövetség megalakításának szükségességét.

Később nagyváradi székhellyel kisebb körre akarták kiterjeszteni a hatáskört, úgy, hogy Szatmár mintegy fiók szerepelt volna. Majd Szatmár levált Nagyváradról s nem elég precíz határozatokkal kimondatott a szatmári alakulat anélkül, hogy megtette volna a szük-

séges lépéseket a jogi személyiség elnyerése iránt,

Igy kezte működését, a szatmári alakulat, mely az alakulási költségekkel fölémészlette a bűnvádi eljárás során is vizsgálat tárgyát képező befolyó kezdeti jövedelmeket.

Ilyen a tagokat eléggé depresszíváló zűrzavaros állapotok mellett, melyben a felkezelte szervezési költségek elköltése iránt indított bünygyi eljárás Sipos volt titkár felmentésével csak nemrég ért véget, a szövetség életében, vezetésében felmerült ellenségeskedések, mondhatni teljesen megbénították a szövetséget a közgyűlés által régebben kifejezett kívánságához képest be ne jelentse a Közgazdasági Szervezetek Szövetségébe.

Igy döcögött a szövetség ügye tovább, lassan befagyott kísérletezésekkel műszaki újság kiadásával, de az érdekeltség mind gyakrabban felmerülő panaszai között, melyek arra indították a Közgazdasági Szervezetek Szövetségét, hogy ezt az elég nagy regivel fentartott s akkor már nagy adósággal dolgozó szövetség életében betekintszen s a szövetség sorsa felett való döntésre hivatott közgyűlést illetve törvényes alap nélkül fentálló előkészítő szervezetet nyilatkozatra provokálja.

A közgyűlés második összehívásában látva a nagy érdektelenséget, kimondotta a kezdetben 600 tagot számláló alakulatnak a feloszlását, fentmaradván körülbelül 100.000 Leu tartozás, mely a hivatali apparátusnak a fentartásából állott elő.

Ez a géptulajdonosok szövetségének rövid története.

Most kezdődik egy új fejezet. A géptulajdonosok és a gépészek között egy új mozgalom indult, mely érdekeik szolgálatára egy egységesebb alapokra fektetett szövetséget akar alakítani, nagykarolyi központtal és pedig úgy, ennek a keretében a kazántulajdonosok szövetségét is meg kívánja alakítani, hogy a kazánkezeléseket a kazánnyomatásokat is egészségesebb és olcsóbb aiapokra fektesse.

Ezek a fölmerült óhajok ismét abból a helyzetből indulnak ki, hogy a ma fent-

álló szövetkezet mellett fízetendő tagsági járulék és horribilis vizsga díjakkal szemben az állam által megállapított díjak csak 20—25 százalékát képezik a szövetségi köteles tagsági és vizsgálati díjakkal, azonkívül nem látják azt a rendszeres kezelést, mely biztosítja azakánoknak a biztonságát és védelmét.

A díjak tekintetében tegyük egy kis összehasonlítást:

Az állami vizsgálat esetén

a.

4. viznyomáspóba a., 600. Lei 2400
1. belső revizió . . . a., 600. Lei 2400

b.

A szövetségvizsgálat esetén:

4. viznyomási próba a., 1400 L. 5600
4. belső revizió a., 1400 „ 5600
5-évi körelező tagdíja, 3600 „ 18000
4. drb. kazánkönyv a., 100 „ 400

A kazánszövetségek működéséről ismernünk kell, hogy ezek a szövetségek Romániában 1911 óta működnek s 1924. évben vount be fiókjaival Erdélybe. Szemfüles emberek kézhez kaparították ezeket az erdélyi fiókokat, de ez nem azt jelenti, hogy a hivatolnának feltüntetett szövetségek mellett újabb fiókok ne alakulhassanak. E két szövetség életre hívása lesz feladata a Károlyban közelebb megtartandó nagyerdeklődésre számot tartó alakuló értekezletnek.

VII.

Abnormitas Alkoholizmus.

Annyi bizonyos, hogy a mi vallott hitünk s a mai büntető rendszer teljesen kizárják egymást. De eltekintve ettől, az emberi kultúrának, a fenhangon hirdetett humanizmusnak, egyenlő elbánás elvének szgyene, hogy az államhatalom rést üt az emberi gyarlóságtól úgy sem ment földi igazság-szolgáltatáson, s utat enged még az igazság szolgáltatás terén is politikai játékaiknak folytatására.

A háborus idők, a kölcsönkötvényeket elhelyező megszorult állam fényesen igazolták a fentálló büntető rendszer corrupt szellemét, hogy mi módon emelték ki a bűnözők közül azokat, kik az anyagi zavarokkal küzdő államnak segítséget tudtak nyújtani. Hogy ez milyen rettenetes mérvben sérti, veszélyezteti a közfelfogás szerint azt az állami fun-

damentális intézményt a bíróságot, melynek működésébe egyes kiváló a politikai rendszer támogatására szolgáló esetekben a vád fent vagy fent nem tartásával belenyul, igazán el sem képzelhető.

Lehet ily módon az emberekben tiszteletet megnyugvást keltetni az igazság szolgáltatás iránt. Lehet ideális félre nem kancsító bíróságról beszélni akkor, amikor az állam a legfőbb bűnös s azért hogy kifejezett politikai törekvései érvényesüljenek a legfőbb csúcson letér az egyenes utról, megtagadva az egyenlő elbánás elvét, felbízta ez által nemcsak a bűnözőket, hanem rossz példát szolgáltatva végrehajtó közegeknek is.

Ha a mai büntető rendszerrel nem állítjuk is szembe elveinket, ez a fentálló gyakorlat kihuzta a gyékényt a híres Csemegei alkotás alól, de talaj nélkül áll ez a rendszer akár így, akár úgy s éppen azért a mai társadalomnak legfőbb hivatása abban van, hogy keresse az utat a módot ahhoz, először, hogy beteg hajlamu emberek ne szülessenek és másodszor, ha már születtek s ezt a beteges hajlamot generációkon keresztül átörökölték s ennek következtében egyéni társadalmi érdekeket sértő cselekményeket követnek el, olyan megtorlásban részesüljenek, mely emberséges, amely a szerencsétlen abnormis lélek, ha nem is öntudatlan, de a bűnözésre kergetett hajlamából eredő cselekedetének megfelel.

Mert ne mondja azt nekem senki, hogy teljesen beszámítható az a bűnös, akit a gyarló földi igazság szolgáltatás halálra ítél s a Guillotin alá állva az az utolsó óhajta, hogy mozifényképet vegyenek róla, hogy ő vele megismerkedjék az egész világ.

Vagy az, aki a siralom házban utolsó percében a tulvilág küszöbén legkedvencebb eledeléért eseng.

A mai büntető rendszer szerint a bírói ítélet alapja az, hogy az a halálra ítélt teljesen ép elméjű szabad akatattal rendelkező öntudatos, normális egyén. Hát normális embernek ebben a földről katasztó pillanatban nem arról kellene-e gondolkozni kellő magabizálással, hogy mi is történik vele egy óra után s mi történik hozzátartozóival azután, hanem azzal, hogy lefotografirozzák.

Vajon aki így gondolkozik élete legrettenetesebb utolsó a kényszerű megválás percében, méltó, elfogadható alanya volt-e a büntető igazság szolgáltatásnak. Lehetett mint szabad akarattal bíró józan bűnözőt tekinteni s halálra ítélni.

Az állam feladata az alkohol kiküszöbölése, így hosszabb több generáció után egy egész új társadalom megteremtése, hogy az abnormitások így eltűnjenek, a bűnözők hajlamai pedig kipusztuljanak abban az elvont alkoholban, melyet az állam erőszakkal ragadjon ki a fagyasztó kezéből; de állami feladat az is, hogy addig is míg ez az egészséges társadalom kialakul, a bűnözőknek egy olyan büntetése alkalmaztassék, mely míg egyrészt biztosítja a társadalmi az állami rendet, másrészt humanus eljárást gyakorol azzal szemben, akit a börtön levegője soha meg nem javít, ha csak e börtön büntetés alatt vétet ki nem szivatgyazzák s más talán egészségesebb vérrrel fel nem cserélik.

A Tóth Pisták mindég rémei lesznek embertársaiknak, ha ötvenszer befogják is s ez mutatja, hogy ez a drasztikus inhumanus kezelési módszer mégcsak eredményre sem vezet; e helyett a kiközösítés, az újabb bűnözésre való alkalom elvonása mutatkozik célszerűnek mind addig, míg boltives hajlama le nem görődül, míg teljes tanujelét nem adja embertársaira gyakorolt káros hatása megszűnésének.

Ez a nagy probléma, ez az államnak még meg nem fejtett fennivalója, melynek tehát kettős irányban kell megnyilvánulni; először a bűnözésre hajlamos léleknek a felismerése; másodszor a felismert bűnös hajlamu embernek a társadalomból, embertársai közül való oly irányu elvonása, hogy az humanus is célravezető is legyen.

Közgazdaság

A szatmári Közgazdasági Szervezetek Szövetségének titkári kara péntek délután tanácskozó ülést tartott, amelyen megtárgyalták a fontosabb es aktuális teendőket.

Foglalkoztak a Kereskedelmi és Iparkamarai választásokkal. A tanácskozáskor során egyhangulag az a vélemény alakult ki, hogy nagyon ajánlatos, hogy a kamarai választások közös listával történjenek minden élesebb választási harc lehető kikerülésével. A választási harcnak ez a kívánatos mellőzése azonban csak úgy lehetséges, ha az összes kereskedelmi és ipari képviselők bevonásával lesz összeállítva a választási lista, hogy minden jogos érdek ki legyen

elégitve és ha a listára tényleg azok a nevek és azok a személyek kerülnek, akiknek eddigi munkássága garancia arra, hogy szószóloí lesznek a közgazdasági érdekeknek.

Szóvá tételt, hogy a Közgazdasági Szervezetek Szövetségének munkáját nagyon károsan befolyásolja, hogy nincsen megfelelő helyisége. A jelenlegi helyisége alkalmatlan intenzív munka kifejtésére, mert még egy közgyűlés megtartására sem alkalmas. Titkári gyűlés elhatározta, hogy gondoskodnak alkalmas helyiségről, amelyre némi áldozattal kilátás is van.

Tárgyalva lettek a beérkezett panaszok, a városi taxáknak abnormalis nagyságát illetőleg és éles kritika hallatszott el azon rendszer ellen, hogy a városi taxák és adók behajtatnak. A gazdasági krízisnek mai élességében nem állhat helyt az a meglepő szigorúság, ahogy a városi közterhek behajtatnak, kell, hogy a városi adminisztráció megértse polgárai kétségbeesett helyzetét és ezeket figyelembe vegye. A közgazdasági szervezetek szövetsége ezen ügyben a polgárok érdekeinek megvédése tekintetében erélyes állásfoglalásra készül.

Hirek

Loizi bácsi

Ha a primadonna kutyájáról hasábokat lehet írni, talán nem minősíthető szerénytelenségnek, mikor azt közli e lap, hogy — Bodnár Alajos, a tanítók s a népnevelők igaz neszora hetek óta súlyos betegen fekszik Strada Corvinilor (Hunyadi-u.) 9. sz. a. lakásán. Loizi bácsi tisztelői s volt tanítványai bizonyára értesültek az őt ért súlyos csapásról. Bizony, egyelőre kiesett a nádpálca a kezéből s az fáj neki a legjobban, hogy nem dolgozhatik, mert hiszen mindig is a munka embere volt. Pedig tekintettel 64 éves életkorára, nagyon is rászolgált a jól megérdemelt nyugdíjra, melyre a változott viszonyoknál fogva sajnos, nem számíthat. E helyett dupla munka jutott osztályrészül öreg napjaira. De mert nem dolgozhatik, jövedelme is megcsappant, pedig a beteg ember igényei mindig is nagyobbak szoktak lenni. Közvetlen hatósága ki-

szolgáltatja ugyan teljes járandóságát, de nem adhat annyit amennyit adni szeretne s bizonyára neki fáj a legjobban, hogy öreg munkássának nem adhatja meg a jöleső nyugdíját.

Az iparos olvasókör teaestélye. Intim és jól sikerült teaestélyt rendezett szerdán este az iparos olvasókör az elagott iparosok menházának a felépítésére. Ugy látszik a vezető szerepet itt is az olvasókör vindikálja magának nagy ügybuzgósággal kezelvén elagott elszegényedett társaiknak ügyét. Az estély 6000 leut jövedelmezett, a mi egyrészt igen jelentős összeget jelent, másrészt a tea estélyek az iparos polgári összefüveteknek az a szolidabb bensőségebb, családiasabb módja, amelyekben a duvajkodásra vezető ivás nem tudja szétrombolni azt a barátságos érzületet, a melyeknek jegyében ezek az összefüvetek megtartatnak.

(Bucurest) D. Culberston az Egyesült amerikai államoknak Bukarestben székelő követe szombaton azaz január hó 27-én dinét rendezett Mária királynő, Ileana hercegnő és Miklós herceg tiszteletére. Ezen dinével az amerikai követ ki akarta fejezni az Egyesült államok simpatijáját a királynővel szemben és kifejezésre akarta juttatni azokat a meleg rokonszenveket, amelyeket a királynő amerikai útja alkalmával az amerikai népnél megszerzett.

A nemzeti parasztpárt a napokban értekezletet fog tartani, amelynek egyedüli tárgya lesz, Cudalbu miniszternek lakbérleti törvényjavaslatával való foglalkozás. A pártnak nagyon sok, kiváló tagja élesen állást foglal a törvénytervezettel szemben, amely a lakásforgalmat elvileg szabaddá akarja tenni. Azon az állásponton vannak hogy a gazdasági krízisnek mai élességében nem lehet a polgárok nyakába újabb elviselhetetlen terheket róni. A nemzeti-parasztpárt ezen tagjai hivatkoznak arra, hogy az ország lakosságának nagy többsége ellenséges álláspontot foglal el e törvénytervezettel szemben és hogy a lakások szabaddá tétele más időkre halasztandó.

Tűz és balesetek. A tüzoltó főparancsnoksági jelentés szerint volt az elmúlt esztendőben 32 tüzeset és 151 baleset. A tűz által okozott kár circa 3000.000 leu.

Milyen időjárás lesz ebben az esztendőben? Sirius időjós most kiadott adata szerint rendellenes lesz az időjárás ebben az esztendőben. De hát mikor egészen rendes? Januártól egészen ápriliséig nagy hideg várható, de április 14 étől kezdve már valószínűleg melegebb lesz az idő. Májusban sok helyen zivataros esőt várhatunk és árvizekre is van kilátás. Junius első felében a meleg napokat helyenként zivataros eső fogja megzavarni, 16-ika és 30-ka között pedig igen nagy zivataros időkre számíthatunk. Julius szép és meleg hónapnak ígérkezik és augusztusban is meleg idő várható, csak 10-ike és 12-ike körül van kilátás néhány napi lehűlésre, 18-ától kezdve azonban ismét szép, meleg napokban lesz részünk. Szeptember több szép meleg napot ígér, októberben második nyár lesz és november is csak 24-étől kezdve változik hideggé. Decemberben hideg idő 12-éig, ezután pedig változó, esővel, hóval és viharokkal. Tartós hideg nem fenyeget, de azért téli lesz az időjárás.

A kereskedelmi és iparkamara új és ideiglenes alakulata Szőnyi Zoltánt havi 8000 lei és Moldován Lajost havi 6000 lei fizetéssel mint az időközi munkák vezetőit s mint az iparkamara kipróbált embereit alkalmazta.

A nagyipari vállalatok adóvallomásai. A pénzügyminiszterium elhatározta, hogy az összes pénzügyigazgatóságoknak körrendeletet küld, amelyben közli, hogy az egyenes adókról szóló törvény 90. szakasza alapján a nagyipari vállalatok részére, amelyek nem részvénytársaságok (Societate anonime), az 1927. évi adóvallomások beadási határidejét 1927. évi február hó 28-áig meghosszabbították, ami a nagykereskedelmi vállalatokat illeti, a beadási határidő szintén 1927. évi február hó 28-ig nyert meghosszabbítást, de csakis az olyan vállalatok részére, amelyek legalább is 3 fiókkal bírnak. Minden egyes esetben a pénzügyigazgatók határoznak.

Berlin. A német ugynevezett polgári kabinet megalkulása biztosítva van. A baloldali körök nagy aggodalommal nézik ezen alakulást, amely alkalmas arra, hogy a lacornói szellem előrehaladását megakadályozza és a külföld békét akaró köreiben bizalmatlanságot tá-

masszon Németországgal szemben. Tagadhatatlan, hogy a polgárkabinet megalkulása a reakciós szellem nyílt felülkerekedését mutatja Németországban, amely ha nyíltan békés hurokat is fog pengetni. Tényleg a reváns szellem felélesztését jelenti. Ugy látszik Európa mai elhelyezkedésében nem tudja és nem tudhatja a béke művét szolgálni és a régi háborús gondolkodás sokkal erősebb, semhogy azt ilyen hamar feledni lehessen.

London. Az angol munkáspártnak 1 bizottsága megjelent Chamberlain-nél hogy tudtára adja az angol külügyminiszternek a munkáspárt azon határozatát, a legélesebben ellenzi a fegyveres beavatkozásnak még a gondolatát is Chinával szemben. A munkáspárt egyben elhatározta, hogy átiratban fejezi ki simpatiját a kínai munkásság azon mozgalmával szemben, amelylyel anyagi helyzetét megjavítani akarja. Az angol munkáspárt ezen határozatainak még nagyobb súlyt ad, hogy az angol korona dominiu-mok nagyrésze is helytelenít minden csapatküldést Chinába és ezzel az angol imperialista politika érvényesülését megakadályozza. Angolországnak be kell törnie abban, hogy a háború végcéljául hirdetett nemzetek örendelkezési joga érvényesül-hanem is Európában — de legalább ma Chinában és majd holnap Indiába

Mende-monda

Olvasóközönségünkkel való tájékoztatás végett közöljük, hogy milyen cikkeket ígérték be a Friss Ujságnak a legközelebbi jövőre:

A termény és hitelbank csődbejutásának okai. Grósz Józsi.
Kórházi állapotok hajdan és most. Dóry László.

A Magyar-párt egysége és hogy folyt le a városi Tanács első választóülése. Dr. Südy Tibor.

A püspöki javak kezelése és gyümölcsöztetése. Hámon Róbert.

Miért jutott kátyuba a Nagy-Takarék. Broczko Gyula.

Barbul Ödön.

A gyógyszerári szerek árának leszállításáról. Dr. Guttmann Lajos.

Hogy kell előkészíteni egy iparkamarát, hogy arról senki se tudjon.

Spitzer József.

Piatnik kártyagyáros élete és működésének kihatása a gazdasági életre.

Dr. Markovits Andor.

Egy modern Hotel és Kávéház szakszerű kezelése.

Andronescu.

Hogy lehet kicsi haszonnal nagy forgalmat csinálni.

Troknya Endre.

A vaddszat tultengése kúpszítja a nyulállományt.

Léber Antal.

Szerkesztői üzenetek

T. L. urnak. El kell ismerünk, hogy Valent husnemű csemege üzlete egyedül áll s még azt is elmondhatjuk, hogy a multakhoz képest egy nagy ugrású fejlődést mutat a hus szakmában. Ezért is de meg azért is, hogy az alkalmazott viselkedése nem azonosítható a gazdával, de főképp azért is, mert pénzéért senki sem tartozik rossz minőségű hust elfogadni, hanem módja van pénzéért ott válogatni ahol akar. „Mindenki saját szerencséjének kovácsa” című közleményét mint nem közérdekűt nem közöljük.

L. E. urnak. Kaszinói ügyben küldött közleményét nem közölhetjük. Elég volt ebből a tárgyból. Az ambíciót nem doronggal kell letörni, hanem az építkezési nagy hajlamot kell a szabályok közzé szorítani amelyre egyedüli alkalmas mód a közgyűlés, mert mit érdeklí a kaszinó ügy a kívül állókat? Abban az egyben azonban igaza van, hogy nagy tagdíjjakkal nem szabad elijeszteni épen azokat, akiknek a családon kívül,

egyedüli szórakozó helyük a Kaszinó.

Többeknek. Az uzsorás szavazó cédulákra több oldalról történt kérdezősködésre azt látjuk helyesnek, ha a szavazó cédula, vagy felakasztatik egy levelezőlapra, vagy pedig zárt borítékban küldetik be a ktádóhivatalba.

Főszerkesztő:

Dr. FISCHER JÓZSEF

Felelős szerkesztők:

Tankóczy Gyula és dr. Maák István

SZAVAZÓ CÉDULA

A legdrágább leguzsorásabb embernek

urnak utalom a 25-öt.

Fiatall ur,

nem kell kétségbe esnie, hogy jön a bál szezon és Önnek nincsen

frakkja, zsakettje, szmokingja

Mindezeket jutányos áron KÖLCSÖN kaphatja sőt olcsón meg is veheti

**Friedmann
Sámuel**

ruhakölcsönző intézetében
Piața Brătianu 2. (az udvarban)

Satu-Mare város Villamosműve.

Iroda:

Bul. Regele Ferdinand 14. Telefon: 736.

Raktár:

Str. Lucaciu 2. Telefon: 89.

AJÁNL: Villamosmotorokat bármely feszültségre. Villamosmotorral összeépített centrifugális szivattyukat. Asztali és fali szellőztetőket, villamos vasalókat, tea és kávéfőzőket a legtekélyesebb kivitelben. Csillárokat a legegyszerűstől a legdiszesebbig

KÉSZIT: Álló szalonlámpákat bármily kivitelben.

ELVÁLLAL:

motor és dynamo
tekeréskéket, új collektorok készítését.

Villamosvilágítási és telefonhálózatok szerelését a legszakszerűbb kivitelben. Normal és fél Watts izzólámpák a legjobb gyártmányban a legjutányosabb áron kaphatók.

Az IGAZGATOSAG.

Utlevel

vízumokat szerez gyorsan és pontosan, **utár: vasárnap, szerdán és pénteken.**

Teviovits Sätmar

Piața Brătianu, Dácia udvar.

BUGYI PIROSKA
NŐI KALAP SZALONJA SATMÁR,
P. BRĂȚIANU No 7

KÉSZIT: Mindenféle női kalapokat a legújabb divat szerint. Valamint tea babák készítését, divány párnák montírozását szolid :: árak mellett. ::

CORVIN

könyvnyomda

vállalja e szakmába vágó összes munkáknak a legizlésebbben és a legolcsóbban való elkészítését

Satu-Mare

Str. Cuza Vodă (Eötvös-u.) No. 1.

Megnyílt Piața Brătianu (Deák-tér 14. szám alatt az

Halló üveg udvar

a.ber. Kovács házban, ahol a legolcsóbban beszerezheti üveg, porcellán és konyhafelszerelési szükségleteit